

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Кафедра культурології та інформаційних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Іванов С. В.

[Signature]
» 11 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Соціокультурні комунікації в масовій культурі
(повна назва навчальної дисципліни)
для студентів

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»
(цифра і назва)
спеціальність 034 «Культурологія»
(цифра і назва спеціальності)
освітній рівень Другий (магістр)
(бакалавр, магістр)
вид дисципліни вибіркова навчальна дисципліна
Форма навчання денна
Навчальний рік 2019 /2020
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма підсумкового контролю: диференційований залік

Викладач: Панченко Світлана Анатоліївна к. культ., доцент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник(и): Панченко Світлана Анатоліївна, кандидат культурології, доцент

ПОГОДЖЕНО:

Директор Інституту практичної культурології та арт-менеджменту

(С. І. Дичковський)
(підпис) ізвище та ініціали

Протокол № 3 від «04» 11 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри Культурології та інформаційних комунікацій

(П. Е. Герчанівська)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 2 від «16» 09 2019 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від «11» 11 2019 року № 4

Голова науково-методичної комісії (П. Бандура)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«11» 11 2019 року

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Соціокультурні комунікації в масовій культурі» є складовою фахової підготовки студентів освітнього рівня «Магістр» спеціальності 034 «Культурологія» у відповідності з підготовкою фахівців вищої кваліфікації. Вивчення дисципліни «Соціокультурні комунікації в масовій культурі» передбачає ознайомлення з особливостями соціологічного аналізу проблем міжкультурної комунікації, сприяння засвоєнню теоретичної інформації, необхідної для самостійного аналізу культурної сфери суспільства, підготовки методологічної та методичної частин програми соціологічного дослідження стану та моніторингу проблем культурної підсистеми суспільства. Навчальна дисципліна «Соціокультурні комунікації в масовій культурі» передбачена навчальним планом НАКККіМ для магістрів I курсу. Загальна кількість годин – 90 годин (кредитів ЄКТС– 3): аудиторні години – 28 год. (лекційні - 14 год., семінарські заняття - 14 год.), самостійна робота - 62 год.).

Мета дисципліни: поглиблене вивчення особливостей феномена культури, міжкультурної комунікації, визначення особливостей соціологічних концепцій аналізу культури, розкриття сутності основних понять соціології культури, формування соціологічного мислення, виховування поваги до культури інших народів та інших людей.

Завдання:

- визначити предмет навчальної дисципліни, його місце та роль у сучасній системі гуманітарних наук;
- обґрунтувати базове значення міжкультурної комунікації;
- роз'яснити значення даної дисципліни для формування взаємовідносин у суспільстві;
- посприяти формуванню культури свідомості у студентів по відношенню між людьми.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі гуманітарних наук, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

загальні: - здатність навчатися, здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел;

- вміння застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення;

- вирішувати професійні завдання спираючись на гуманістичні, загальнолюдські цінності, особисті знання, ідеї, переконання;

- здатність до саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя; - мати громадянську позицію, високу професійну культуру;

фахові:

- здатність до розуміння й осмислення концепцій, теорій і вчень, які становлять основу культурології;

- здатність до засвоєння термінів та понять, що співвідносяться з культурологічним мисленням;

- здатність до розв'язання актуальних проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем;

- здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології;

- здатність використовувати знання з основ наукових досліджень як складової культурологічної освіти та наукової творчості.

3. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Володіти категоріальним апаратом та лексикою в сфері культури та соціокультурних комунікацій	Лекції, семінарські заняття	Опитування, тестові завдання, перевірка виконання завдань	10%
1.2	Знати теорії та концепції сучасних гуманітарних стратегій в сфері культури	Лекції, семінарські заняття	Опитування, тестові завдання, перевірка виконання завдань	10%
1.3	Знати основні характеристики концепцій культурного шоку, культурної дистанції, культурної дипломатії	Лекції, семінарські заняття	Опитування, тестові завдання, перевірка виконання завдань	10%
2.1	Вміти вільно оперувати основними категоріями, поняттями, термінами, що визначають соціокультурну сферу з її проявами	Семінарські заняття	Опитування, виконання тестових та творчих завдань	10%
2.2	Вміти здійснювати культурологічний аналіз в сфері культури	Семінарські заняття	Опитування, виконання тестових та творчих завдань	10%
2.3	Вміти представляти результати дослідження соціокультурних комунікацій у вигляді презентацій у відповідності з специфікою фахової діяльності культуролога	Семінарські заняття	Опитування, виконання тестових та творчих завдань	10%
3.1	Здійснювати реалізацію організаційних та управлінських рішень у сфері культури, спираючись на законодавчу та нормативно-правову базу	Семінарські заняття	Виконання тестових та творчих завдань	10%
3.2	Здійснювати комунікацію шляхом ведення публічної дискусії з питань розвитку української культури з представниками різних сфер наукових знань	Семінарські заняття	Виконання тестових та творчих завдань	10%
4.1	Застосовувати методики історико-культурного дослідження, виробити навички наукової роботи в цьому напрямі	Семінарські заняття	Виконання тестових та творчих завдань	10%
4.2	Застосовувати результати критичного мислення та прийняття відповідальних рішень та ініціативної поведінки; працювати в міждисциплінарній команді; реалізовувати дослідницькі навички й уміння	Семінарські заняття	Виконання тестових та творчих завдань	10%

4. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	Програмні результати навчання (назва)									
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2.	3.1.	3.2	4.1	
Спеціалізоване знання про сутність феномену культури, його генезу, структуру, функціональну роль у суспільстві	+				+	+	+			

Здатність до вивчення фахових культурологічних дисциплін							+		+	+
--	--	--	--	--	--	--	---	--	---	---

5. Схема формування оцінки (згідно п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» (від 31 жовтня 2018 р. наказ №187-0)).

Система оцінювання охоплює вхідний, поточний, модульний і підсумковий контролю. Результати навчання здобувачів вищої освіти в Академії оцінюють за шкалою Академії, чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), шкалою ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).

6. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗР1* (тест):. — 10 балів/ 6 балів**.
2. Контрольна робота з тем ЗР2 (тест):— 10 балів/ 6 балів.
3. Самостійне завдання 1: РН 1.2. - 10 балів / 6 балів.
4. Індивідуальне завдання 2: РН 1.3. - 15 балів / 9 балів.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗР 1): -15 балів / 9 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗР 2): - 20 балів / 12 балів.
7. Підсумкова контрольна робота (залік). - 20 балів, 40 балів.

* ЗР – змістовий розділ.

** максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання: диференційований залік (чи екзамен).

7. 1 Організація оцінювання:

Контроль за якістю навчання студента здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем згідно плану змістових розділів (бали, отримані за контрольні роботи (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійних завдань; бали, отримані за роботу на семінарських заняттях, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).

Зразки тестових завдань для контрольних робіт, перелік самостійних завдань, питання та завдання підсумкової контрольної роботи є складовою у Навчально-методичному комплексі з даної дисципліни.

Зміст курсу поділений на два змістовні розділи. Кожний змістовий розділ включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу.

В два змістовні розділи: 1 (ЗР1) входять теми 1 - 4, у змістовий модуль 2 (ЗР2) – теми 5-8.

<u>Змістовий розділ 1</u>			<u>Змістовий розділ 2</u>			Підсумковий робота / залік
35 залікових балів (максимум)			45 залікових балів (максимум)			
Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари чи практ. заняття	Контрольна робота	Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Контрольна робота	20 балів (максимум)
10 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	15 (максимум)	20 (максимум)	10 (максимум)	

7.2 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8 Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій.

	Назва тем	Кількість годин			
		Усього	У тому числі		
			л.	сем.	с. р.
	<i>Змістовий модуль 1. Значення соціокультурних комунікацій в масовій культурі</i>				
1.	Поняття масової культури в соціокультурному просторі	14	2	2	10
2.	Особливості міжкультурної комунікації в сучасному світі	12	2	2	8
3.	Основні методи і методологічні принципи дослідження психології міжкультурних відмінностей	14	2	2	10
4.	Наслідки міжкультурних контактів	12	2	2	8
5.	Концепція «культурного шоку» та «культурна дистанція»	12	2	2	8
6.	Творча особистість як чинник гуманітарної стратегії в культурі	14	2	2	10
7.	Історія виникнення і розвитку міжкультурної комунікації і соціології міжкультурної комунікації	12	2	2	8
	<i>Всього</i>	90	14	14	62

Загальний обсяг: 90 год.

Лекцій – 14 год.

Семінари – 14 год.

Самостійна робота – 62 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні

1. Культурологія: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За ред. В. І. Панченко. — 2-ге вид., випр. і доп. — К.: Університет «Україна», 2006. 323 с.
2. Герчанівська П. Е. Культура в парадигмах ХХ–ХХІ ст. : монографія / П. Е. Герчанівська. – К. : НАКККіМ, 2017. 378 с.
3. Богуцький Ю. П. Самоорганізація культури: онтологія, динаміка, перспективи. Київ: Веселка: Ін-т культурології АМУ, 2008. 198 с.
4. Державна політика в соціогуманітарній сфері : підручник / [авт. кол. : В. А. Скуратівський та ін. : за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трошинського] ; Нац. акад. держ. упр. При Президентові України. Київ: НАДУ, 2010. 283 с.

5. Концепція гуманітарного розвитку України на період до 2020 року. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://naps.gov.ua/uploads/files/gumanitar-2020.pdf>
6. Кравченко О. В. Культурна політика України: культурологічні аспекти концептуалізації та репрезентації: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. доктора культурології: 26.00.04; Харк. Держ акад. культури. Харків, 2012. 33 с.
7. Про культуру: Закон України № 2778-УІІ за станом на 20 січня 2011 р. / Верхов. Рада України. Офіц. вид. Київ: Парлам. вид-во, 2011. 21 с.
8. Скуратівський В., Трощинський В., Чукут С. Гуманітарна політика в Україні: навч. посіб. Київ: Вид-во УАДУ; Вид-во «Міленіум», 2002. 262 с.
9. Тимошенко М. О. Міжнародні гуманітарні стратегії: теорія і практика: підручник. Київ: НАКККіМ, 2015. 160 с.
10. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько; за ред. Ю. П. Богуцького. Київ: Знання, 2007. 679 с.
11. Шейко В., Александрова М. Культура та цивілізація в історико-культурній думці України в добу глобалізації : монографія. Київ: Ін-т культурології АМУ, 2009. 312 с.

Допоміжні

12. Богуцький Ю. П. Стан та перспективи розвитку культури в Україні. Київ: ДАКККіМ, 2004. 50 с.
13. Гуманітарна політика Української держави в новітній період: монографія /С. І. Здіорук та ін.; Національний ін-т стратегічних досліджень. Київ: НІСД, 2006. 403 с.
14. Методологічні проблеми культурної антропології та етнокulturології: зб. наук. пр. / С. Д. Безклубенко та ін.; редкол.: Богуцький Ю. П. (голова) та ін.; Ін-т культурології Нац. акад. мистец. України. Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2011. 479 с.
15. Попович М. В. Національна культура і культура нації. Київ: Тов-во «Знання України», 1991. 64 с.
16. Рікер П. Толерантність, нетолерантність, неприйнятне / Поль Рікер ; пер. з фр. В. Андрушка // Рікер П. Навколо політики / пер. з фр.; наук. консульт. В. Андрушко; відп. ред. А. Соболевський. Київ: Дух і літера, 1995. С. 313-332.
17. Садохин А. П. Мировая художественная культура: учеб. пособие для студентов вузов. Млсква: ЮНИТИ, 2000. 558 с.
18. Федь В. А. Культуротворче буття: монографія / Володимир Федь. Слов'янськ : Печатний двор, 2009. 288 с.
19. Філіна А. П. Державна культурна політика: навчальний посібник. Київ: ДАКККіМ, 2008. 224 с.
20. Чукут С. Реалізація державної культурної політики як пріоритетний напрям розвитку гуманітарної сфери. //Україна: поступ у ХХІ століття: наук. - метод. зб. /І. Ф. Надольний та ін. Київ: Вид-во УАДУ, 2000. С. 200-210.

Електронні ресурси

21. Дорога А. Європейський рік культурної спадщини в Україні: культурологічна аналітика тенденцій // Культурологічна думка. 2019. Т. 15 № 1 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.culturology.academy/tom-15-1-2019.html>
22. Жукова Н. Медіа-текст як продукт сучасної культури. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://icr.org.ua/vydannya/knygy/vid-multykulturalizmu>
23. Наумова М. Нові медіа та традиційні ЗМІ в комунікативному просторі української культури. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://icr.org.ua/vydannya/knygy/vid-multykulturalizmu>
24. Нові медіа в сучасному суспільстві: культурологічний вимір: монографія. Київ: Інститут культурології, 2017. Режим доступу: <https://icr.org.ua/vydannya/knygy/vid-multykulturalizmu>

25. Петров В. В. Культурна дипломатія як інструмент протидії гібридним загрозам. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Visnyk_NAKKKiM/Visnyk_1_19.pdf
26. Пріоритети розвитку культурного контенту: політика сприяння [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2016-09/kultu_dypl-26841.pdf
27. Розумна О. П. Культурна дипломатія України: стан, проблеми, перспективи: аналітична доповідь. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2016-09/kultu_dypl-26841.pdf
28. Судакова В. Медійна система сучасного суспільства як комунікативна модель культурних трансформацій. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://icr.org.ua/vydannya/knygy/vid-multykulturalizmu>